Norway Швеція Sverige ЄДНАННЯ АСКОЛЬД І ДІР НОРВЕЗЬКО-ШВЕДСЬКИЙ ФОНД ForestCom for better nature and life

ForestCom
for better nature and life

Звіт про обсяги офіційно задокументованих незаконних рубок у лісах України у 2025 році

РЕЗУЛЬТАТИ, ТЛУМАЧЕННЯ ТА ВИСНОВКИ ЦІЄЇ ПУБЛІКАЦІЇ В ЖОДНОМУ РАЗІ НЕ МОЖУТЬ ТРАКТУВАТИСЯ ЯК ТАКІ, ЩО ВІДОБРАЖАЮТЬ ПОВНУ КАРТИНУ СТАНУ СПРАВ У ВСІХ ЛІСОКОРИСТУВАЧІВ ДОСЛІДЖУВАНОГО РЕГІОНУ.

ВИСЛОВЛЕНІ ДУМКИ НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО СПІВПАДАЮТЬ З ТОЧКОЮ ЗОРУ ВСІХ ВИКОНАВЦІВ, ПАРТНЕРІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ПІДТРИМУЮТЬ РЕАЛІЗАЦІЮ ЦЬОГО ПРОЄКТУ.

МАТЕРІАЛИ ПУБЛІКАЦІЇ ЗАХИЩЕНІ АВТОРСЬКИМ ПРАВОМ. ПРЕДСТАВЛЕНИЙ ТЕКСТ ОФІЦІЙНО НЕ БУВ ВІДРЕДАГОВАНИЙ. КОПІЮВАННЯ ТА ПЕРЕДАЧА ЧАСТИНИ ЦІЄЇ РОБОТИ БЕЗ ПОСИЛАННЯ МОЖЕ БУТИ ПОРУШЕННЯМ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ОПИС ДЛЯ ПОСИЛАННЯ:

Звіт про обсяги офіційно задокументованих незаконних рубок у лісах України у 2025 році / ГО "Лісові ініціативи і суспільство" ; Н. І. Капля, Д. Ю. Карабчук, Т. С. Пивовар. – Л., 2026. 44 с.

Дослідження здійснено в рамках проєкту *«Адвокація захисту лісів, гірських річок та відкритості екологічних даних»*, що реалізується ГО *«Лісові ініціативи і суспільство»* за підтримки Фонду *«Аскольд і Дір»*, що адмініструється ICAP Єднання в межах проєкту *«Сильне громадянське суспільство України – рушій реформ і демократії»* за фінансування Норвегії та Швеції.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ “ЛІСОВІ ІНІЦІАТИВИ І СУСПІЛЬСТВО”

Основною метою організації є охорона та покращення стану навколишнього природного середовища, сприяння сталому розвитку та управлінню лісового господарства, підвищення екологічної свідомості та рівня життя громад через впровадження лісових і суміжних ініціатив. Організація розробляє та впроваджує ініціативи з метою захисту унікальних природних осередків, зміцнення стійких "зелених" практик, сталого розвитку та розвитку національної політики задля розбудови країни, в якій хочеться жити.

МІСІЯ ГО “ЛІІС”:

Піклуватися про природу, оберігати лісові екосистеми, пропагувати екологічні цінності.

Звіт узагальнює офіційно задокументовані дані про незаконні рубки в Україні за 2025 рік, поєднуючи статистику Держлісагентства з відомостями інших категорій лісокористувачів. Проаналізовано обсяги та регіональний розподіл рубок, їхню динаміку, нараховану й відшкодовану шкоду, результати досудового розслідування та судового розгляду. Повноту дослідження обмежують війна й недоступність частини лісових територій, відсутність актуального відкритого переліку лісокористувачів і власників лісів із даними про площі та розташування їхніх лісів, неповні й неоднорідні відповіді та відсутність уніфікованої міжвідомчої звітності.

У зведеній базі за 2025 рік враховано 5 629 випадків із сумарним обсягом деревини 52,41 тис. м³ – приблизно 0,37% обсягу легальної заготівлі. На ліси сфери управління Держлісагентства припало 94,3% обсягу. Найбільші задокументовані обсяги зафіксовано у Харківській, Житомирській, Київській, Рівненській та Закарпатській областях. Порівняно з 2024 роком обсяг незаконних рубок у лісах сфери управління Держлісагентства зріс приблизно на 44%, а за всіма охопленими категоріями лісокористувачів – на 32,2%.

Нарахована шкода становила 1 363,18 млн грн, відшкодована сума – 12,03 млн грн, або 0,88% нарахованої шкоди. Збільшення кількості правопорушень, за якими провадження направлено до суду, та кількості засуджених осіб супроводжувалося зростанням залишку нерозглянутих судових проваджень.

Пріоритетними напрямами визначено запровадження відкритого переліку лісокористувачів і власників лісів із відомостями про їхні площі, єдиної обов’язкової звітності, часткове відновлення незалежних державних перевірок та узгодження даних про результати реагування. Запропоновано нормативно врегулювати вимірювання та перерахунок діаметрів для документування рубок та обґрунтування шкоди, а також удосконалити законодавство про відповідальність.

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ **6**

ВСТУП **7**

МЕТА ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ **7**

Суб’єкти лісового сектору за даними реєстру 11

Розподіл за видами діяльності та ознаками економічної активності 11

Сектори та організаційні мережі у лісівництві 12

Регіональний розподіл суб’єктів лісівництва за секторами та організаційними мережами 13

Значення для дослідження незаконних рубок 15

НЕЗАКОННІ РУБКИ: ОБСЯГИ, ДИНАМІКА ТА РЕАГУВАННЯ **16**

Обсяг задокументованих незаконних рубок у 2025 році 16

Обсяги незаконно заготовленої деревини за областями, 2025 рік 17

Нарахована шкода внаслідок незаконних рубок 18

Особливості незаконних рубок у лісах ДП «Ліси України» 20

Незаконні рубки в комунальних лісах 20

Незаконні рубки в лісах установ ПЗФ Мінекономіки 21

Динаміка виявлення незаконних рубок 22

Динаміка виявлених незаконних рубок за областями 23

Досудове розслідування та судовий розгляд правопорушень за ст. 246 КК України 25

Обговорення результатів та напрями вдосконалення протидії незаконним рубкам 27

ВИСНОВКИ 31

ПРОПОЗИЦІЇ 32

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА **34**

Додаток 1. Дані про незаконні рубки за 2025 рік за лісокористувачами **36**

Додаток 2. Узагальнені результати про незаконні рубки за областями (для лісів підпорядкованих Держлісагентству) за 2023 - 2025 рр. **42**

Додаток 3. Уніфікована форма звітності для лісокористувачів про обсяги незаконних рубок (проєкт) **44**

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АТ «Укрзалізниця» – Акціонерне товариство «Українська залізниця»

ДАЛРУ, Держлісагентство – Державне агентство лісових ресурсів України

ДЕІ – Державна екологічна інспекція України

ДП – Державне підприємство

ЄДРПОУ – Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України

ЄС – Європейський Союз

ЗУ – Закон України

КВЕД – Класифікація видів економічної діяльності (ДК 009:2010).

КМУ – Кабінет Міністрів України

Комунальні – лісокористувачі, де засновниками є органи місцевого самоврядування

Мінекономіки – Міністерство економіки, екології та сільського господарства України

Міноборони – Міністерство оборони України

Міносвіти (МОН) – Міністерство освіти і науки України НПП – Національний природний парк

ПЗФ – Природно-заповідний фонд України

Постанова КМУ №835 – постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних»

Постанова КМУ №665 – постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. №665 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу внаслідок незаконного вирубування та пошкодження дерев, чагарників, лісових культур і сіянців».

Постанова КМУ № 575 – постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2022 р. №575 «Про затвердження спеціальних такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної територіям та об’єктам природно-заповідного фонду незаконною рубкою, пошкодженням та знищенням дерев і чагарників».

Постанова КМУ № 303 – постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану».

Постанова КМУ 976 – Постанова Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 976 Про затвердження Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших лісокористувачів і власників лісів

Укрдержстат – Державна служба статистики України

ВСТУП

Незаконні рубки завдають шкоди лісовим екосистемам і спричиняють економічні втрати. Водночас в Україні відсутня уніфікована обов'язкова форма звітності про незаконні рубки для всіх лісокористувачів незалежно від форми власності та підпорядкування. Збір окремих відомчих даних не забезпечує повного й зіставного обліку на рівні держави, що ускладнює оцінювання масштабів порушень і результативності заходів. В умовах війни отримання відомостей додатково обмежене недоступністю частини лісових територій та обмеженням доступу до частини інформації.

Цей звіт узагальнює надані лісокористувачами та органами влади відомості про задокументовані незаконні рубки за 2025 рік: кількість випадків, обсяг деревини, нараховану та відшкодовану шкоду. Аналіз показує розподіл доступних показників за областями й категоріями лісокористувачів, а також їхню динаміку порівняно з попередніми роками з урахуванням зіставності даних.

Наведені результати характеризують лише випадки, відображені в отриманих відповідях, а не повний фактичний масштаб незаконних рубок в Україні.

МЕТА ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета дослідження – узагальнити офіційно задокументовані показники незаконних рубок в Україні за 2025 рік, проаналізувати їх розподіл за областями та категоріями лісокористувачів, оцінити нараховану й відшкодовану шкоду та дослідити динаміку порівняно з попередніми роками.

Дослідження продовжує підхід, застосований у попередніх звітах ГО «Лісові ініціативи і суспільство», які стосуються визначення лісокористувачів за відкритими джерелами, надсилання запитів на публічну інформацію, опрацювання отриманих відповідей, публічної звітності та відкритих даних. Для пошуку та перевірки відомостей про суб'єктів господарювання використано аналітичний сервіс YouControl та аналітичний інструмент YC.Market.

Збір даних

Збір відомостей тривав із березня до жовтня 2026 року. Письмові запити на публічну інформацію надсилали до Держлісагентства, його міжрегіональних управлінь, ДП «Ліси України», інших органів влади та ідентифікованих лісокористувачів із проханням надати такі відомості:

1. Назва лісокористувача.
2. Область.
3. Дані про відповідальну особу та контактні дані структурного підрозділу з обліку лісових ресурсів, охорони і захисту лісу.

4. Вебадреса розділу сайту, де оприлюднюється інформація з питань обліку лісових ресурсів, охорони і захисту лісу, зокрема щодо незаконних рубок.

5. Інформація про виявлені незаконні рубки за 2025 рік, а саме:

    - загальна площа лісового фонду лісокористувача (1), га;

    - загальний обсяг зафіксованої незаконно вирубаної деревини (3), м³, зокрема за адміністративними (4) та кримінальними правопорушеннями (5);

    - загальна кількість виявлених лісопорушень (6), зокрема кримінальних (7) та адміністративних (8), із них – кількість закритих справ про адміністративні правопорушення (9);

    - інформація про стан досудового розслідування кримінальних проваджень щодо незаконних рубок за матеріалами, переданими правоохоронним органам, та про стан судового розгляду, а саме:

        - загальна кількість матеріалів, переданих правоохоронним органам для притягнення до відповідальності за лісопорушення (10), зокрема за кримінальними (11) та адміністративними правопорушеннями (12), із зазначенням відповідного органу – НПУ, ДБР, СБУ, прокуратури;

        - загальна кількість справ і проваджень, скерованих до суду (13), зокрема кримінальних проваджень (14) та справ про адміністративні правопорушення (15);

        - загальна кількість справ і проваджень, закритих судом за результатами розгляду (16), зокрема кримінальних проваджень (17) та справ про адміністративні правопорушення (18);

    - суми нарахованої шкоди у справах про незаконні рубки (19) та штрафів (20), із розподілом за адміністративними (21) та кримінальними правопорушеннями (22);

    - суми фактично стягнутої шкоди у справах про незаконні рубки (23) та штрафів (24), зокрема у справах про адміністративні (25) та кримінальні правопорушення (26).

Для моніторингу досудового розслідування та судового розгляду за ст. 246 КК України окремо надіслано запити до Офісу Генерального прокурора та Державної судової адміністрації України. На основі отриманих відповідей проаналізовано динаміку реєстрації кримінальних правопорушень, направлення проваджень до суду та результатів їх розгляду.

Додаткові реєстрові джерела

Для додаткової характеристики суб'єктів лісового сектору опрацьовано вивантаження YouControl Market (YC.Market) від 9 березня 2026 року за Класифікаціями видів економічної діяльності (КВЕД) 02.10 «Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві», 02.20 «Лісозаготівлі» та 02.40 «Надання допоміжних послуг у лісовому господарстві». До вибірки включено записи зі статусом «не перебуває в процесі припинення». Під час опрацювання розрізняли юридичних осіб та їхні відокремлені підрозділи.

Записи згруповано за КВЕД, регіоном реєстрації та визначеною в межах аналізу формою власності. Додатково перевірено наявність принаймні однієї з чотирьох ознак економічної активності: задекларованої виручки за 2024 або 2025 рік, відомостей про працівників, участі в публічних закупівлях або отримання публічних коштів. Результати наведено в розділі «Суб'єкти лісового сектору за реєстровими даними».

Реєстровий аналіз має допоміжний характер для огляду структури лісокористувачів. Його результати не використовували для розрахунку обсягів незаконних рубок або частки охоплених дослідженням лісокористувачів.

Опрацювання та аналіз даних

Отримані відомості внесено до зведеної бази у Google-таблиці та згруповано за областями, формою власності й відомчим підпорядкуванням. База містить назву та категорію лісокористувача, область, площу лісового фонду, кількість випадків незаконних рубок, обсяг незаконно заготовленої деревини, нараховану й відшкодовану шкоду.

Засобами зведених таблиць розраховано сумарні показники, їхні частки за категоріями лісокористувачів і регіонами та зміни порівняно з попередніми роками. Нараховану шкоду, фактично відшкодовані суми та штрафи аналізували окремо. Результати представлено в таблицях і діаграмах.

Для розрахунку співвідношення обсягів задокументованих незаконних рубок і легальної заготівлі деревини за 2025 рік використано узагальнені відомості лісокористувачів та дані Держстату про заготівлю деревини за регіонами.

Охоплення дослідження

Основою аналізу лісів сфери управління Держлісагентства стали відповіді агентства, його міжрегіональних управлінь, ДП «Ліси України» та публічна звітність. Зокрема, щорічний звіт голови Держлісагентства за 2025 рік містить кількість випадків незаконних рубок, обсяг деревини, нараховану й відшкодовану шкоду та відомості

про передання матеріалів правоохоронним органам.

Відомчу статистику доповнено даними інших категорій лісокористувачів. Зведена база містить 57 записів щодо установ, підприємств та їхніх об'єднань поза сферою управління Держлісагентства. Сума наведених для них площ становить близько 1,40 млн га (табл. 1). Поєднання відомчих даних і відповідей інших лісокористувачів в єдиній базі є основною доданою цінністю дослідження.

Таблиця 1. Представленість категорій лісокористувачів поза сферою управління Держлісагентства у зведеній базі

Категорія	**Кількість включених лісокористувачів**	**Сума наведених площ, га**
Комунальні лісокористувачі	10	647 076,90
Мінекономіки (ПЗФ)	32	366 450,23
Державне агентство України з управління зоною відчуження	1	166 452,00
Міноборони	5	99 971,40
Укрзалізниця	1	90 000,00
Міносвіти	5	26 385,56
ДСНС	1	1 964,00
Мінкультури	1	765,00
СВК "Діброва"	1	244,60
Разом	57	1 399 309,69

Обмеження дослідження

Дослідження характеризує офіційно задокументовані випадки, відображені в отриманих матеріалах, а не повний фактичний масштаб незаконних рубок в Україні. Основні обмеження – неповнота та неоднорідність відповідей, відмови в наданні інформації, відмінності в охопленні лісокористувачів за роками й недоступність частини лісів через війну. Наявність установи в базі не означає повноти всіх її показників. Сума наведених площ через різні способи обліку та можливі територіальні перетини не є точною площею унікальних лісових земель, а також не дорівнює площі територій, доступних для обстеження.

Порожні клітинки та позначення «немає даних» не прирівнювали до нульових значень; загальні природоохоронні порушення – до незаконних рубок; кількість дерев – до обсягу деревини. Під час узагальнення даних слід враховувати можливе дублювання показників підприємств і підрозділів, а під час аналізу відшкодування – розбіжності між роками нарахування шкоди та надходження коштів. Річні показники прокуратури й судів характеризують різні сукупності правопорушень і проваджень. Динаміка показників може відображати як зміни обсягів рубок, так і зміни їх

виявлення, обліку та повноти надання інформації.

Реєстрова вибірка за КВЕД 02.10, 02.20 та 02.40 не є вичерпним переліком лісокористувачів або всіх учасників лісового сектору. Зареєстрований вид діяльності не підтверджує наявності лісових земель у власності чи користуванні, а юридична адреса – місця розташування лісів або виконання робіт. Відомості станом на березень 2026 року не відтворюють автоматично склад суб'єктів, які діяли впродовж 2025 року.

Відсутність обраних ознак економічної активності не є доказом припинення діяльності. Наявність таких ознак також не підтверджує здійснення діяльності саме за відповідним КВЕД. Кількість реєстрових записів не слід ототожнювати з кількістю незалежних підприємств без урахування зв'язків між юридичними особами та їхніми підрозділами.

Суб'єкти лісового сектору за даними реєстру

Для додаткової характеристики суб'єктів лісового сектору використано вивантаження YouControl Market від 9 березня 2026 року. Вибірка охоплює 1 721 реєстровий запис зі статусом «не перебуває в процесі припинення» за трьома видами економічної діяльності: лісівництво, лісозаготівлі та допоміжні послуги у лісовому господарстві. Детальніше розглянуто регіональну структуру та належність до організаційних мереж суб'єктів за основним КВЕД 02.10 «Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві».

Розподіл за видами діяльності та ознаками економічної активності

Понад половину записів у вибірці становлять суб'єкти за напрямом лісозаготівель – 893, або 51,9%. За напрямом лісівництва враховано 605 записів, за напрямом допоміжних послуг – 223.

Таблиця 2. Розподіл реєстрових записів за видами діяльності та наявністю ознак економічної активності

Вид економічної діяльності	**Кількість записів**	**Із виявленими ознаками економічної активності**	**Частка записів з ознаками активності, %**
02.10 Лісівництво та інша діяльність у лісовому	605	338	55,9

господарстві			
02.20 Лісозаготівлі	893	322	36,1
02.40 Надання допоміжних послуг у лісовому господарстві	223	94	42,2
Разом	1 721	754	43,8

Джерело: опрацювання вивантаження YouControl Market від 09.03.2026 за критеріями, наведеними в методиці.

Найвища частка записів із виявленими ознаками економічної активності припадає на лісівництво (55,9%), найнижча – на лісозаготівлі (36,1%). Для 967 записів жодної з обраних ознак економічної активності у використаних даних не виявлено.

Сектори та організаційні мережі у лісівництві

Вибірка за основним КВЕД 02.10 містить юридичних осіб, їхні філії та інші відокремлені підрозділи. Тому для характеристики структури лісівництва враховано не лише організаційно-правову форму, а й зазначену в повних назвах належність до головних підприємств та обласних мереж.

Зокрема, у вибірці ідентифіковано 92 записи філій ДП «Ліси України», а також 38 дочірніх підприємств трьох обласних комунальних мереж: «Житомироблагроліс», «Віноблагроліс» і «Галсільліс». Це кількість записів, представлених у вибірці за КВЕД 02.10, а не повний склад відповідних мереж.

Таблиця 3. Організаційні мережі, прямо зазначені в назвах філій і дочірніх підприємств за КВЕД 02.10

Організаційна мережа	**Тип представлених одиниць**	**Кількість записів**
ДП «Ліси України»	Філії	92
«Житомироблагроліс»	Дочірні підприємства	10
«Віноблагроліс»	Дочірні підприємства	16
«Галсільліс»	Дочірні підприємства	12

Джерело: розрахунки за повними назвами записів у вивантаженні YouControl Market від 09.03.2026.

З урахуванням цих зв’язків до державного сектору віднесено 109 записів: 17 державних підприємств і 92 філії ДП «Ліси України». До комунального сектору – 93

записи: 52 комунальні підприємства й установи, три ідентифіковані комунальні підрозділи та 38 дочірніх підприємств обласних мереж. Комунальну належність «Житомироблагролісу» й «Віноблагролісу» зазначено в повних назвах у файлі; статус «Галсільлісу» підтверджується також його офіційним сайтом.

Таблиця 4. Попередній розподіл записів за основним КВЕД 02.10 за секторами

Сектор / група	**Кількість записів**
Державний сектор	109
Комунальний сектор	93
Приватні та інші недержавні організаційні форми	370
Належність не уточнено	33
Разом	605

Примітка. Розподіл здійснено за організаційно-правовою формою та прямо зазначеними зв'язками з головними підприємствами. Він не замінює повної перевірки власників і засновників. Кількість записів не дорівнює кількості незалежних підприємств.

До групи приватних та інших недержавних організаційних форм включено, зокрема, ТОВ, приватні підприємства, кооперативи та ідентифіковані підрозділи відповідних юридичних осіб. Її чисельне переважання не означає переважання приватної власності на ліси: вибірка характеризує суб'єктів за видом діяльності, а не розподіл лісових земель.

Для 33 записів належність не встановлена. Серед них – сім дочірніх підприємств Чернігівської та десять Сумської області, головні підприємства яких не зазначені в назвах. Наявність дочірніх мереж «Чернігівоблагролісу» та «Сумиоблагролісу» підтверджується відкритими джерелами, однак включення конкретних записів до цих мереж потребує поіменного зіставлення або перевірки засновників.

Регіональний розподіл суб'єктів лісівництва за секторами та організаційними мережами

Найбільше записів за основним КВЕД 02.10 припадає на Житомирську та Черкаську області – по 53, Львівську – 44, Рівненську область і місто Київ – по 42. Разом ці п'ять регіонів охоплюють 234 записи, або 38,7% вибірки. Водночас співвідношення секторів та організаційних мереж у них відрізняється.

Таблиця 5. Розподіл суб'єктів за основним КВЕД 02.10 «Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві» за регіонами та секторами

Область / місто	**Державний сектор**	**Комунальний сектор**	**Приватні та інші недержавні**	**Належність не уточнено**	**Разом**
Вінницька	7	16	11	0	34
Волинська	3	2	20	0	25
Дніпропетровська	4	0	8	0	12
Донецька	0	1	5	0	6
Житомирська	12	12	22	7	53
Закарпатська	3	1	29	1	34
Запорізька	2	0	2	0	4
Івано-Франківська	6	5	13	0	24
Київська	11	2	24	0	37
Кіровоградська	2	1	3	0	6
Луганська	3	0	3	0	6
Львівська	5	12	26	1	44
Миколаївська	4	1	4	0	9
Одеська	4	0	11	0	15
Полтавська	1	2	14	0	17
Рівненська	5	3	32	2	42
Сумська	6	3	7	11	27
Тернопільська	3	6	12	0	21
Харківська	1	2	11	0	14
Херсонська	1	1	6	0	8
Хмельницька	8	14	11	0	33
Черкаська	6	4	38	5	53

Чернівецька	4	2	4	0	10
Чернігівська	1	3	9	7	20
м. Київ	0	0	42	0	42
АР Крим	7	0	0	0	7
м. Севастополь	0	0	2	0	2
Разом	109	93	370	33	605

Джерело: розрахунки за вивантаженням YouControl Market від 09.03.2026. Регіон визначено за адресою реєстрації. До секторів включено ідентифіковані дочірні підприємства та підрозділи. Нуль означає відсутність записів у відповідній групі вибірки, а не відсутність такого сектору лісокористування в регіоні.

Врахування організаційних зв'язків суттєво уточнює регіональну картину. У Вінницькій області 16 записів комунального сектору представлені дочірніми підприємствами «Віноблагролісу». У Львівській області до цього сектору віднесено 12 дочірніх підприємств «Галсільлісу». У Житомирській області комунальний сегмент охоплює 12 записів, з яких десять – дочірні підприємства «Житомироблагролісу».

Серед ідентифікованих записів комунального сектору найбільше припадає на Вінницьку область – 16, Хмельницьку – 14, Житомирську та Львівську – по 12. Державний сектор найчисельніше представлений у Житомирській області – 12 записів, Київській – 11 та Хмельницькій – 8. Приватні та інші недержавні організаційні форми переважають за кількістю записів у місті Києві, Черкаській, Рівненській і Закарпатській областях. Для Сумської та Чернігівської областей співвідношення секторів потребує подальшого уточнення через перевірку належності дочірніх підприємств.

Значення для дослідження незаконних рубок

Реєстровий аналіз характеризує структуру лісівництва за секторами та організаційними мережами. Розмежування державних філій, дочірніх підприємств обласних комунальних об'єднань і самостійних приватних підприємств важливе для визначення адресатів запитів та уникнення подвійного обліку даних головних підприємств і підпорядкованих одиниць.

Наведений розподіл відображає реєстраційну структуру вибірки, а не площі лісів, обсяги робіт чи поширеність незаконних рубок. Дані станом на березень 2026 року також не відтворюють повністю структуру суб'єктів у 2025 році, зокрема зміни в мережі філій і лісових офісів ДП «Ліси України».

Практичний результат аналізу – уточнення кола потенційних респондентів державного, комунального та недержавного секторів і зв'язків між ними. Для оцінювання охоплення звітністю та виявлення прогалин у даних про незаконні рубки

вибірку потрібно доповнити відомостями про засновників, площі й розташування лісових земель, реорганізацію підприємств і передання територій.

НЕЗАКОННІ РУБКИ: ОБСЯГИ, ДИНАМІКА ТА РЕАГУВАННЯ

Обсяг задокументованих незаконних рубок у 2025 році

У 2025 році сумарно задокументовано **5 629 випадків незаконних рубок загальним об'ємом** понад 52,4 тис.м³ (табл. 6), що дорівнює приблизно 0,37%[1] обсягу легальної лісозаготівлі – 14,1 млн. м³ у 2025 році[2]. Це співвідношення не є оцінкою частки всієї незаконної заготівлі деревини в Україні.

Найбільше незаконних рубок зафіксовано у лісах, підпорядкованих Державному агентству лісових ресурсів України (49,4 тис. м³, або 94,3% від загального обсягу незаконно заготовленої деревини). Зокрема, на ДП «Ліси України» припадає 44,9 тис. м³ та 4 876 випадків. Переважання цієї категорії треба розглядати з урахуванням значної площі підвідомчих лісів та особливостей охоплення відомчим обліком. Основний лісокористувач у системі агентства – ДП «Ліси України», що управляє 6,6 млн га земель державного лісового фонду. Також варто врахувати, що через відсутність планових перевірок Держекоінспекції (яка впроваджена на час воєнного стану), основним дієвим джерелом документування незаконних рубок є відомча лісова охорона – Департамент безпеки ДП «Ліси України». Значна частина використаних у дослідженні відомостей походить із відомчої звітності Держлісагентства та ДП «Ліси України». Такі дані є важливим джерелом обліку, але не замінюють незалежного державного контролю.

Таблиця 6. Об'єми незаконних рубок, виявлених у 2025 р., за відомствами та категоріями лісокористувачів

Категорія лісокористувачів	**Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³**	**Кількість випадків**
Держлісагентство	49 426,50	4960
зокрема ДП «Ліси України»	*44 858,00*	*4876*
Комунальні	1 341,73	125
Мінекономіки	1 264,314	120
Міноборони	323,674	121
МОН / Міносвіти	24,00	7
Державне агентство України з	н/д	15

[1] Це значення характеризує лише задокументовані обсяги, включені у аналіз, а не повний фактичний масштаб незаконних рубок.

[2] Звіт голови Держлісагентства за 2025 р.

управління зоною відчуження		
Укрзалізниця	32,13	281
ДСНС	0	0
Мінкультури	0	0
Кооперативні	н/д	0
Разом за наявними даними	**52412,348**	**5 629**

Примітка. Підсумовано доступні числові значення. «Н/д» означає відсутність чисел для підсумовування, а не нуль.

Значно менші обсяги незаконних рубок зафіксовано в інших лісокористувачів:
у комунальних лісах – 1,34 тис. м³ (2,6%),
у лісах установ ПЗФ Мінекономіки – 1,26 тис. м³ (2,4%),
у лісах Міноборони – 0,32 тис. м³ (0,6%).
Решта категорій становлять частку менше 0,1% (табл. 6).

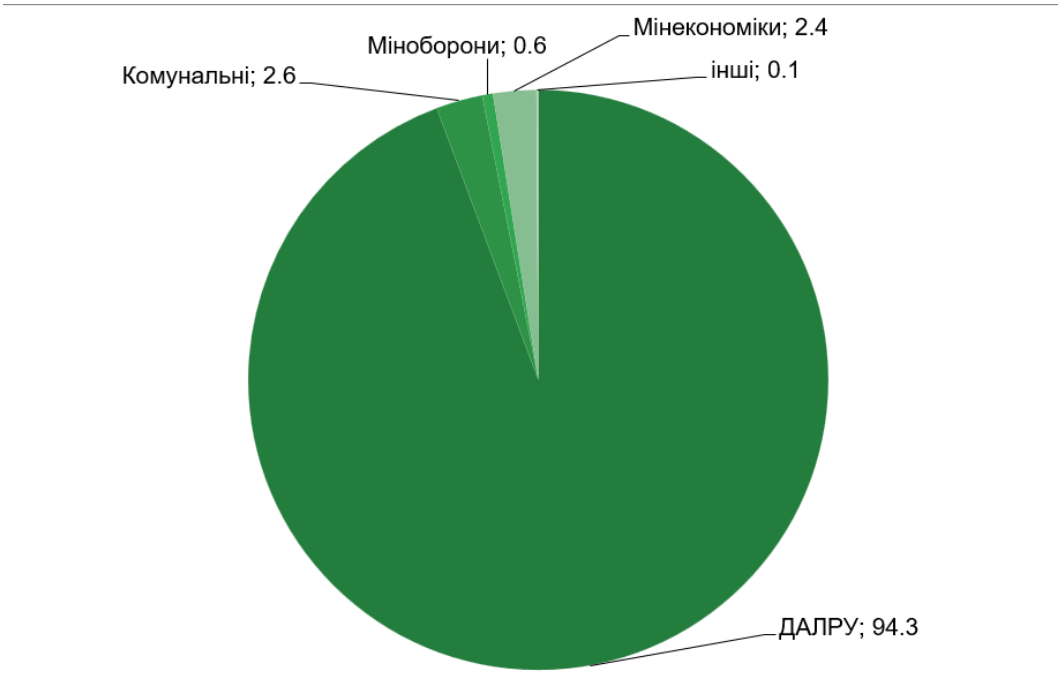

Рис. 1. Структура задокументованих обсягів незаконних рубок за відомствами у 2025 році (у % від загального об'єму виявлених незаконних рубок)

Обсяги незаконно заготовленої деревини за областями, 2025 рік

Розподіл задокументованих обсягів незаконних рубок за областями дає змогу оцінити їхні **географічні особливості** та визначити регіони з найбільшими обсягами порушень. На рисунку 2 наведено показники за 2025 рік для всіх охоплених дослідженням лісокористувачів та окремо для лісів сфери управління Держлісагентства.

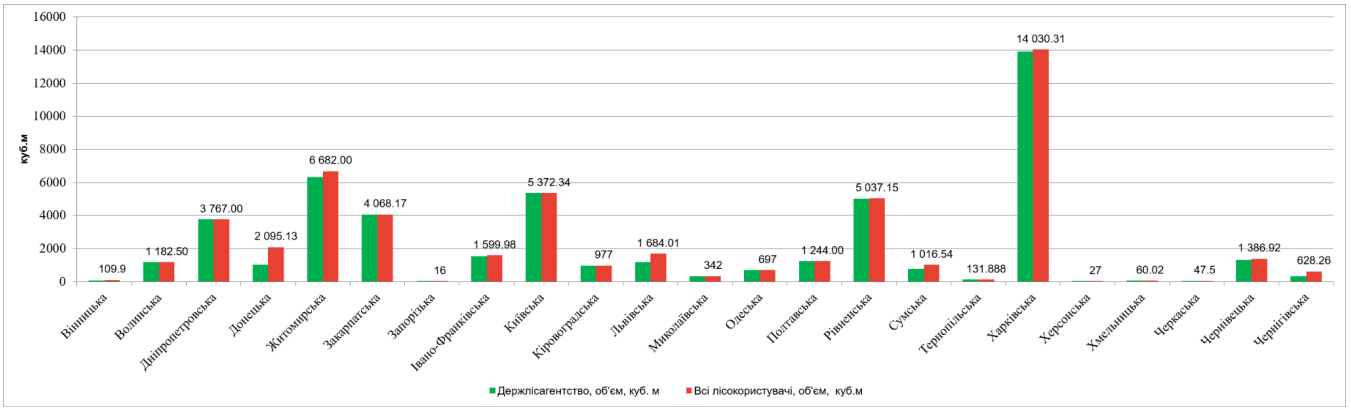

Рис. 2. Задокументовані об'єми незаконних рубок у 2025 році за адміністративними областями (всі лісокористувачі та лісокористувачі Держлісагентства)

Найбільші відомі обсяги незаконних рубок припадають на

Харківську область – 14,030 тис. м³,
Житомирську – 6,682 тис. м³,
Київську – 5,372 тис. м³,
Рівненську – 5,037 тис. м³ та
Закарпатську – 4,068 тис. м³.

Разом ці п'ять областей формують 67,1% відомого обсягу. Концентрацію відомих обсягів у цих областях доцільно розглядати в різних контекстах. Для Харківщини важливим чинником є війна та її наслідки для охорони лісів і документування порушень. Зокрема, за повідомленням ДП «Ліси України», після приєднання підприємств із деокупованих територій перевірки виявили значні обсяги незаконних рубок. Отже, високий показник може відображати не лише рубки звітного року, а й виявлення раніше вчинених порушень.

Для Житомирської, Київської, Рівненської та Закарпатської областей можливим поясненням високих абсолютних показників є значний лісоресурсний потенціал і масштаби лісогосподарської діяльності.

Нарахована шкода внаслідок незаконних рубок

За наявними даними, у 2025 році загальна сума нарахованої шкоди за незаконні рубки становила приблизно 1,363 млрд грн (табл.7). Переважна її частина припала на лісокористувачів сфери управління Держлісагентства – 78,5%.

Таблиця 7. Нарахована шкода за незаконні рубки та її відшкодування (у 2025 році)

Категорія	Нарахована шкода, тис. грн	Відоме відшкодування, тис. грн	Відношення відшкодованої суми до нарахованої, %
Держлісагентство	1 069 847,500	9 567,800	0,89
Комунальні	39 614,119	734,169	1,85
Мінекономіки	239 821,392	1 615,741	0,67
Міноборони	13 611,375	116,011	0,85
Укрзалізниця	288,869	н/д	н/д
Разом	**1 363 183,255**	**12 033,721**	**0,88**

Розподіл нарахованої шкоди за категоріями лісокористувачів відрізняється від розподілу обсягів незаконно заготовленої деревини. Зокрема, на установи ПЗФ Мінекономіки припадає 2,4% відомого обсягу деревини, але 17,6% нарахованої шкоди. Така різниця пов'язана, зокрема, із застосуванням спеціальних такс за порушення на територіях природно-заповідного фонду. Відповідно до порівняння, наведеного в дослідженні ГО «ЛІіС», у 2025 році ці такси в середньому у 8–9 разів перевищували загальні такси для лісів без відповідного охоронного статусу.

За наявними даними, загальна сума відшкодованої шкоди становила 12,03 млн грн, або 0,88% від нарахованої шкоди (табл. 7). Найбільша частка відомого відшкодування припала на лісокористувачів сфери управління Держлісагентства – 79,5% (9,57 млн грн), зокрема на ДП «Ліси України» – 77,5% (9,32 млн грн). Установи ПЗФ Мінекономіки повідомили про відшкодування 1,62 млн грн (13,4%), комунальні лісокористувачі – 0,73 млн грн (6,1%), підприємства Міноборони – 0,12 млн грн (1,0%).

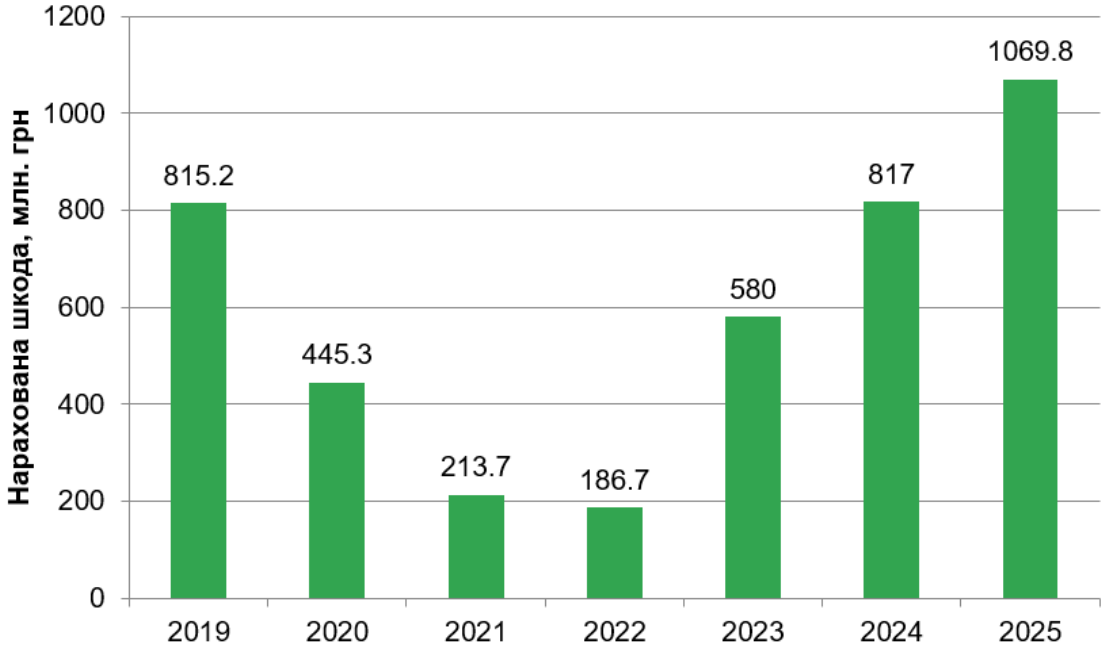

Рис. 3. Динаміка нарахованої шкоди внаслідок незаконних рубок у лісах сфери управління Держлісагентства у 2019–2025 роках.

У лісах сфери управління Держлісагентства нарахована шкода за незаконні рубки зростає третій рік поспіль: зі 186,7 млн грн у 2022 році до 1 069,8 млн грн у 2025 році. Порівняно з 2024 роком, її сума збільшилася приблизно на 31% і стала найвищою за наведений період 2019–2025 років (рис. 3).

Особливості незаконних рубок у лісах ДП «Ліси України»

У лісах ДП «Ліси України» на території ПЗФ припало 12,4% обсягу незаконно заготовленої деревини, але 52,6% нарахованої шкоди – 547,3 млн грн. Водночас відшкодована сума за рубки на цих територіях становила лише 61,3 тис. грн, або близько 0,01% нарахованої шкоди.

За звітністю підприємства, 94,2% загального обсягу незаконно заготовленої деревини припало на рубки невиявленими порушниками, що підкреслює проблему встановлення осіб, відповідальних за заподіяну шкоду.

Незаконні рубки в комунальних лісах

Дані про незаконні рубки у 2025 році в комунальних лісах наявні лише для частини лісокористувачів у восьми областях: Вінницькій, Донецькій, Житомирській, Львівській, Рівненській, Сумській, Черкаській та Чернігівській (табл.8). Загалом зафіксовано 125 випадків незаконних рубок із відомим обсягом деревини 1 341,73 м³. Для Донецької області наведено кількість випадків і суму шкоди, але відсутні дані про обсяг деревини.

На Львівську, Житомирську та Сумську області припало 81,4% обсягу задокументованих незаконних рубок у комунальних лісокористувачів: відповідно 465,7, 372,0 та 254,54 м³. Найбільше випадків зареєстровано у Львівській області – 65. Водночас у Житомирській області лише три випадки охоплювали 372 м³ деревини, що вказує на значний обсяг окремих задокументованих рубок.

Нарахована шкода становила 39,61 млн грн. Найбільші суми припали на Львівську – 16,29 млн грн та Сумську область – 13,93 млн грн. Відшкодування становило 734,17 тис. грн, або 1,85% нарахованої суми.

Таблиця 8. Незаконні рубки в комунальних лісах за наявними даними за 2025 рік

Область	Кількість випадків	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Нарахована шкода, тис. грн	Відоме відшкодування, тис. грн
Вінницька	12	28,80	788,672	н/д
Донецька	2	н/д	1 061,442	0
Житомирська	3	372,00	5 296,080	0
Львівська	65	465,70	16 290,000	436,000
Рівненська	1	1,93	49,506	н/д
Сумська	28	254,54	13 926,759	240,309

Черкаська	2	2,50	57,860	57,860
Чернігівська	12	216,26	2 143,800	0
Разом	125	1 341,73	39 614,119	734,169

Примітка. Підсумки розраховано до округлення; грошові суми наведено з точністю до трьох знаків після коми.

Незаконні рубки в лісах установ ПЗФ Мінекономіки

За 2025 рік узагальнено відповіді 32 установ природно-заповідного фонду Мінекономіки у 18 областях та м. Києві. До зведення включено 120 випадків, сумарний обсяг деревини становить 1 264,314 м³ (табл. 9, додаток 1).

Найбільший обсяг незаконно заготовленої деревини задокументовано в НПП «Святі Гори» у Донецькій області – 1 024 м³, або 81,0% сумарного обсягу цієї категорії лісокористувачів, що є наслідком впливу військових дій російської влади. Далі за обсягом ідуть установи Харківської – 96,312 м³, Чернівецької – 54,920 м³ та Івано-Франківської областей – 53,980 м³. Найбільше випадків незаконних рубок зафіксовано у Харківській – 25 та Донецькій областях – 21.

Загальна сума нарахованої шкоди, включеної до зведення, становила 239,82 млн грн. Найбільші суми наведено для Донецької – 114,08 млн грн та Волинської області – 99,25 млн грн. Відшкодування становило лише 1,62 млн грн, або 0,67% нарахованої суми.

Таблиця 9. Узагальнені дані про незаконні рубки в лісах установ ПЗФ Мінекономіки у 2025 році за регіонами

Область / місто	Кількість установ	Кількість випадків	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Нарахована шкода, тис. грн	Відоме відшкодування, тис. грн
Вінницька	1	0	0	0	н/д
Волинська	3	28	н/д	99 252,100	0
Дніпропетровська	1	4	н/д	0,829	н/д
Донецька	1	21	1 024,000	114 083,284	н/д
Закарпатська	3	6	11,174	1 595,405	44,406
Івано-Франківська	4	9	53,980	6 176,776	1,478
Львівська	2	6	7,800	1 666,467	0
м. Київ	1	0	0	н/д	н/д
Миколаївська	2	1	н/д	31,409	н/д

Одеська	1	0	0	н/д	н/д
Полтавська	1	0	0	н/д	н/д
Рівненська	2	4	11,220	1 254,471	1 248,506
Сумська	1	1	н/д	305,648	н/д
Тернопільська	2	7	4,888	318,808	318,808
Харківська	1	25	96,312	12 509,661	н/д
Херсонська	1	0	0	0	н/д
Хмельницька	1	1	0,020	2,542	2,542
Черкаська	1	2	н/д	н/д	н/д
Чернівецька	3	5	54,920	2 623,992	0
Разом за наявними даними	32	120	1 264,314	239 821,392	1 615,741

Примітки. Дві установи Волинської області повідомили про нульові показники; третя – НПП «Цуманська пуща» – надала загальні показники природоохоронних порушень без виокремлення незаконних рубок. Підсумки розраховано до округлення; грошові суми наведено з точністю до трьох знаків після коми.

Динаміка виявлення незаконних рубок

У 2023–2025 роках, після зниження у 2019–2022 роках, спостерігалося послідовне зростання обсягів виявлених незаконних рубок, які перевищили показники довоєнного 2021 року. У лісах сфери управління Держлісагентства обсяг незаконно заготовленої деревини зріс із 28,53 тис. м³ у 2023 році до 34,32 тис. м³ у 2024 році та 49,4 тис. м³ у 2025 році. Приріст за останній рік становив **44,0%**. За всіма охопленими категоріями лісокористувачів відомий обсяг у 2025 році сягнув 52,41 тис. м³ – приблизно на 32,2% більше, ніж у 2024 році.

Таке зростання могло бути зумовлене сукупною дією чинників воєнного стану: обмеженням державного екологічного контролю, переорієнтацією правоохоронних органів на завдання національної безпеки, погіршенням соціально-економічного становища населення та, водночас, активізацією виявлення порушень окремими лісокористувачами. Водночас наведена статистика сама по собі не дозволяє визначити внесок кожного із цих чинників.

Важливим інституційним контекстом є обмеження перевірок, запроваджені постановою КМУ від 13.03.2022 № 303. Їх не слід трактувати як повну заборону роботи ДЕІ: у 2025 році позапланові перевірки були можливі, але за спеціальними підставами та за рішенням уповноваженого міністерства. Такий порядок обмежував можливості регулярного контролю та оперативного реагування на повідомлення про порушення.

Стійке зростання задокументованих обсягів незаконних рубок посилює актуальність відновлення повноцінного державного екологічного контролю – з урахуванням безпекових умов і ризиків для довкілля. Облік порушень самими лісокористувачами є важливим джерелом інформації, проте не замінює незалежної перевірки дотримання законодавства. Тому пріоритетом має бути не лише фіксація вже заподіяної шкоди, а й забезпечення своєчасних перевірок для запобігання порушенням.

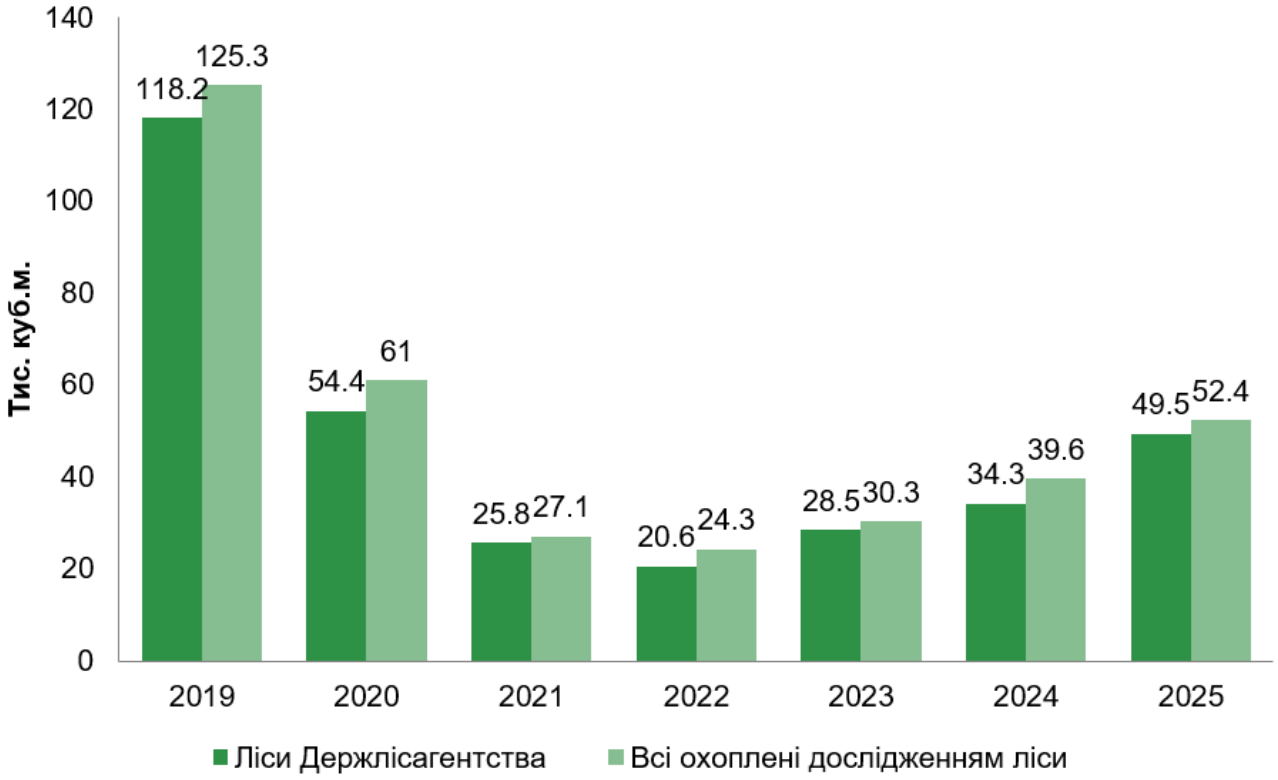

Рис. 4. Динаміка задокументованих обсягів незаконних рубок у лісах сфери управління Держлісагентства та за всіма охопленими категоріями лісокористувачів у 2019–2025 роках.

Динаміка виявлених незаконних рубок за областями

Регіональну динаміку за 2024–2025 роки проаналізовано за даними лісокористувачів сфери управління Держлісагентства.

У 2025 році збільшення обсягів незаконних рубок зафіксовано у 14 областях, зменшення – у дев'яти (Рис.5). Найбільший абсолютний приріст припав на Харківську область, де обсяг зріс із 6,81 до 13,91 тис. м³ – на 104,2%. Значне зростання також відбулося у Київській області – з 1,03 до 5,37 тис. м³ (у 5,2 раза) та Рівненській – з 1,13 до 5,02 тис. м³ (у 4,4 раза). Помітно зросли обсяги також у Закарпатській області – на 51,4%, до 4,06 тис. м³, та Чернівецькій – майже вчетверо, до 1,33 тис. м³.

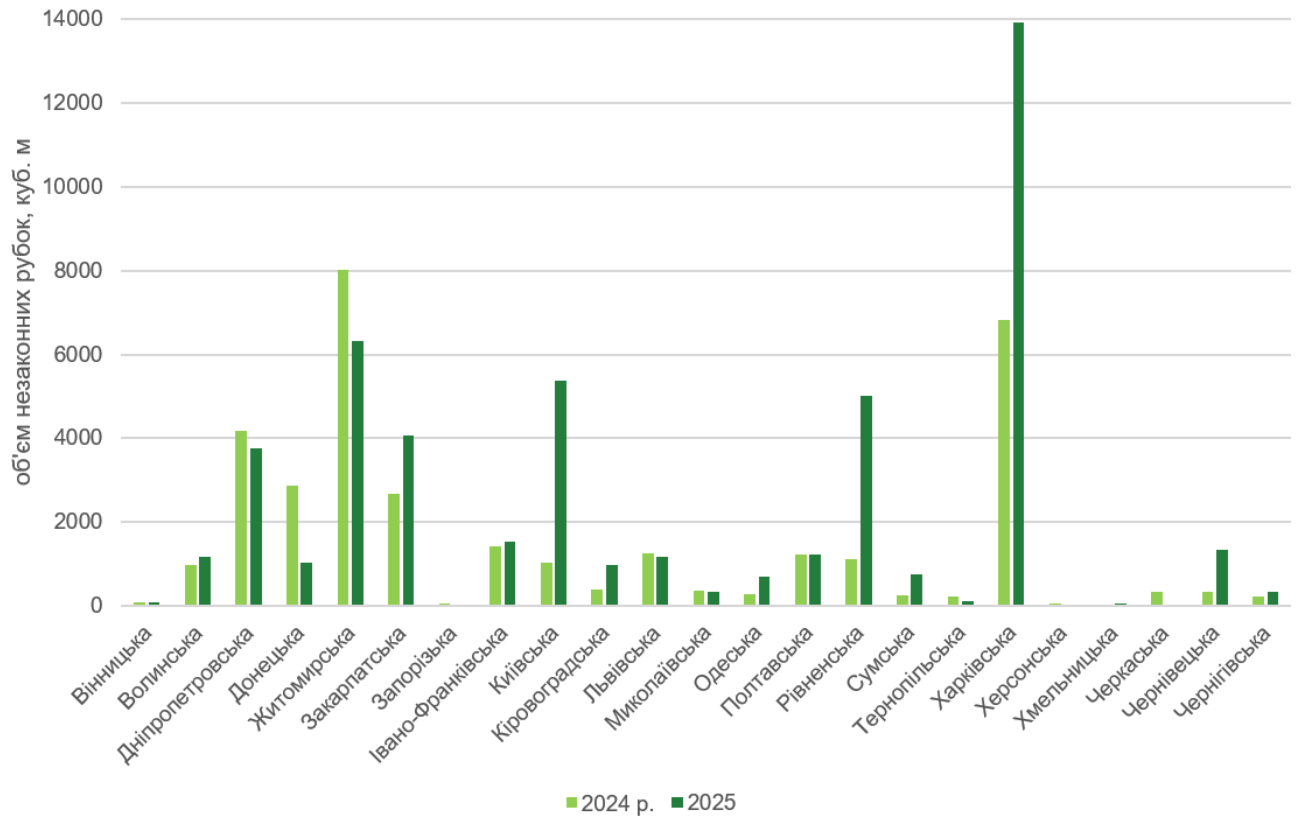

Рис. 5. Динаміка незаконних рубок за областями для лісів, підпорядкованих Держлісагентству за 2024 та 2025 рр.

Натомість найбільше абсолютне скорочення зафіксовано в Донецькій області – на 1,84 тис. м³ (64,0%) та Житомирській – на 1,71 тис. м³ (21,3%). Попри зменшення, Житомирська область залишилася другою за обсягом виявлених незаконних рубок після Харківської.

Зміни обсягів не завжди супроводжувалися відповідними змінами кількості випадків. Зокрема, у Харківській області обсяг більш ніж подвоївся, хоча кількість випадків дещо зменшилася – із 650 до 637. У Сумській області за скорочення кількості випадків зі 103 до 74 обсяг зріс із 267 до 762 м³. Це свідчить про збільшення середнього задокументованого обсягу на один випадок.

Під час інтерпретації зростання задокументованих обсягів незаконних рубок у Харківській та Сумській областях слід також враховувати можливий вплив потреб оборони, зокрема потреби у деревині для облаштування фортифікаційних споруд.

Водночас наявні дані не дозволяють встановити, чи пов’язана частина облікованих рубок із забезпеченням таких потреб і якою могла бути її частка. Саме по собі використання деревини для оборонних споруд не є підставою для висновку про незаконність її заготівлі. З’ясування такого зв’язку потребує окремої перевірки обставин рубок, джерел постачання деревини та підстав віднесення відповідних випадків до незаконних.

Досудове розслідування та судовий розгляд правопорушень за ст.246 КК України

За даними Офісу Генерального прокурора, у 2025 році зареєстровано 3 063 кримінальні правопорушення за ст. 246 КК України «Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу» – майже стільки ж, як у 2024 році (3 046). Водночас кількість правопорушень, за якими провадження направлено до суду, зросла з 600 до 721, або на 20,2%. Кількість правопорушень, провадження щодо яких закрито, зменшилася із 760 до 445 (табл. 10).

Таблиця 10. Динаміка досудового розслідування та судового розгляду за ст. 246 КК України у 2019–2025 роках

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Досудове розслідування[1]							
Зареєстровано кримінальних правопорушень	3 347	4 147	4 383	3 732	3 842	3 046	3 063
Обліковано кримінальних правопорушень	1 961	2 553	2 862	2 454	2 687	2 288	2 619
Правопорушення, провадження щодо яких закрито	1 387	1 599	1 521	1 278	1 157	760	445
Правопорушення, за якими провадження направлено до суду	197	429	577	504	590	600	721
Відношення кількості правопорушень, за якими провадження направлено до суду, до кількості зареєстрованих правопорушень, %	5,9	10,3	13,2	13,5	15,4	19,7	23,5
Виявлено осіб, які вчинили кримінальні правопорушення за ст. 246 КК України[2]	202	636	916	882	1 007	1 001	1 076
Судовий розгляд							
Перебувало на розгляді проваджень	454	653	923	1 060	1 307	1 379	1 599

Розглянуто проваджень	300	407	540	595	711	632	730
Із них – із постановленням вироку	164	357	471	535	657	578	662
Засуджено осіб	177	388	496	578	717	627	693

Примітки:

[1] Джерело показників досудового розслідування – відповідь ОГП від 01.05.2026 № 30/3-657ВИХ-26. Одиниця обліку – кримінальне правопорушення, крім окремо зазначеного показника кількості виявлених осіб. Обліковані правопорушення наведено без урахування виключених з обліку у зв'язку із закриттям провадження на підставах, зазначених у відповіді ОГП.

[2] За 2019 рік показник кількості виявлених осіб наведено без урахування осіб, які вчинили кримінальні правопорушення в минулих роках. Цю особливість необхідно враховувати під час порівняння з наступними роками.

У 2019–2025 роках відношення кількості правопорушень, за якими провадження направлено до суду, до кількості зареєстрованих зросло з 5,9% до 23,5%. Отож, направлення проваджень до суду збільшувалося швидше за поточну реєстрацію правопорушень.

У 2025 році кількість виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення за ст. 246 КК України, становила 1 076 проти 1 001 у 2024 році. Цей показник доповнює характеристику результатів досудового розслідування, однак не є тотожним кількості засуджених осіб, яка відображає результати судового розгляду.

За даними судової статистики, у 2025 році на розгляді перебувало 1 599 проваджень за ст. 246 КК України. Розглянуто 730 проваджень – на 15,5% більше, ніж у 2024 році. Із них 662 завершено постановленням вироку. Кількість засуджених осіб зросла із 627 до 693, або на 10,5%.

Водночас залишок нерозглянутих проваджень збільшився із 747 у 2024 році до 869 у 2025 році – на 16,3%. На кінець року він становив 54,3% усіх проваджень, що перебували на розгляді.

Зміни в ефективності досудового розслідування (ст. 246 КК України). Зростання частки переданих до суду справ: Якщо у 2019 році до суду скеровувалося лише 10,0% від облікованих проваджень (197 із 1 961), то у 2025 році цей показник досяг максимуму – 27,5% (721 провадження з 2 619 облікованих).

Скорочення масового закриття проваджень: Кількість закритих проваджень суттєво зменшилася – з пікових 1 599 справ у 2020 році (38,6% від зареєстрованих) до 445 справ у 2025 році (14,5%). При цьому майже 100% закриттів у 2025 році (444 з 445) припадають на реабілітуючі підстави або відсутність складу злочину через недоведеність розміру «істотної шкоди».

За додатковими даними ОГП, у 2025 році виявлено 4 257 осіб, які вчинили

кримінальні правопорушення за ст. 358 КК України (підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів), 582 особи – за ст. 364 (зловживання владою або службовим становищем) та 812 осіб – за ст. 367 (службова недбалість). Водночас ці показники охоплюють правопорушення в усіх сферах діяльності. За поясненням ОГП, статистична звітність не передбачає виокремлення серед них правопорушень, пов'язаних із незаконною порубкою або незаконним перевезенням, зберіганням і збутом лісу.

Тому наведені показники не дають змоги визначити кількість виявлених осіб за цими статтями саме у зв'язку з незаконними рубками та обігом незаконно добутої деревини. Реалізація принципу невідворотності відповідальності потребує належного виявлення та розслідування не лише незаконних рубок, а й пов'язаних із ними підроблень документів і службових правопорушень. Окремий статистичний облік таких правопорушень та результатів розгляду відповідних проваджень дасть змогу оцінювати, чи встановлюють винних осіб і чи притягають їх до відповідальності.

Отже, у 2025 році за ст. 246 КК України зросли кількість правопорушень, за якими провадження направлено до суду, та кількість виявлених осіб. На стадії судового розгляду збільшилися кількість розглянутих проваджень і засуджених осіб, однак водночас зріс залишок нерозглянутих проваджень. Це обґрунтовує потребу в подальшому аналізі навантаження судів, строків і причин незавершення розгляду. Окремим напрямом є вдосконалення статистичного обліку для виокремлення правопорушень за іншими статтями КК України, пов'язаних із незаконними рубками та обігом незаконно добутої деревини.

Обговорення результатів та напрями вдосконалення протидії незаконним рубкам

Результати дослідження показують, що протидія незаконним рубкам потребує узгоджених змін в обліку, державному контролі, документуванні порушень і застосуванні відповідальності. Зростання кількості правопорушень, за якими провадження направлено до суду, та кількості засуджених осіб супроводжується збільшенням залишку нерозглянутих судових проваджень. Водночас зберігається значний розрив між нарахованою та відшкодованою шкодою. Ефективність реагування необхідно оцінювати не лише за кількістю виявлених випадків чи переданих матеріалів, а й за тим, чи встановлено відповідальних осіб, чи завершено розгляд справ і чи виконано рішення.

Відкриті дані та єдина звітність

Зібрані дані дають змогу описати офіційно задокументовані незаконні рубки, але не визначити їхній повний масштаб. Неповнота відомостей про лісокористувачів і відмінності у звітності обмежують оцінку охоплення та порівняння показників. Тому відсутність даних про порушення не можна трактувати як підтвердження їх

відсутності.

Для повнішого обліку задокументованих незаконних рубок важливо знати, де розташовані ліси та хто є їхнім власником або лісокористувачем. ГО «ЛІіС» виступає за відкриття картографічних матеріалів про ліси, доступ до яких обмежено через воєнний стан, ведення лісового кадастру в геоінформаційному (ГІС) форматі та оприлюднення актуальних даних про лісокористувачів і власників лісів. Ці зміни мають дати змогу зіставляти розташування й площі лісів із відомостями про тих, хто ними користується або володіє.

Відкриті дані про лісокористувачів мають відображати їхнє підпорядкування, зв'язки між підприємствами й підрозділами, реорганізації та передання земель. У поєднанні з обов'язковою уніфікованою звітністю про незаконні рубки це допоможе визначати, кого охоплює звітність, виявляти прогалини та уникати подвійного обліку.

ГО «ЛІіС» розробила проєкт уніфікованої форми[3] звітності для щоквартального публічного звітування лісокористувачів про незаконні рубки. Вона охоплює кількість виявлених незаконних рубок, обсяг незаконно заготовленої деревини, нараховану й відшкодовану шкоду, передання матеріалів правоохоронним органам і подальший рух справ. Для оцінки реагування на порушення: від їх виявлення до виконання рішень, показники звітності лісокористувачів необхідно узгоджувати з відомостями правоохоронних органів, судів та органів виконання рішень.

Форму поки не затверджено. Держстат не підтримав запровадження окремого державного статистичного спостереження, але повідомив про готовність розглянути й погодити форму адміністративної звітності, якщо її розробить Держлісагентство.

Часткове відновлення державних перевірок

Зростання задокументованих обсягів незаконних рубок за останні 3 роки може відображати як збільшення самих порушень, так і зміни в їх виявленні та обліку. Наявні дані не дозволяють розмежувати ці чинники або визначити, як на динаміку вплинули обмеження державних перевірок.

В умовах воєнного стану обмеження на проведення перевірок і безпекові ризики ускладнюють державний нагляд за дотриманням лісового законодавства, зокрема з боку Держекоінспекції та інших уповноважених органів. Внутрішній контроль підприємств і громадський моніторинг не замінюють незалежного державного екологічного нагляду.

ГО «ЛІіС» підготувала та подала проєкт змін до постанови КМУ від 13.03.2022 № 303. Організація пропонує частково відновити планові та позапланові перевірки постійних лісокористувачів у 13 областях, визначених у зверненні. Мета – розширити можливості уповноважених органів своєчасно виявляти порушення,

[3] Пропонована Уніфікована Форма звітності про незаконні рубки https://docs.google.com/spreadsheets/d/16tKi0yEeLFUVLvt8Bkx7GzVT3lguLNz7MVi1tkBgEG0/edit?usp=sharing

документувати їх і застосовувати передбачені законом заходи реагування. Йдеться не про загальне скасування обмежень, а про цільовий виняток для контролю дотримання вимог щодо охорони, захисту, використання та відтворення лісів.

Такий підхід пов'язує можливість перевірки з територією, де розташований ліс, зокрема якщо підприємство має ділянки в різних областях.

Єдині правила вимірювань і документування порушень

Після вивезення деревини з ділянки вибіркової рубки потрібно перевірити, чи не зрубано дерева, які не були призначені до рубки. Для цього діаметри пнів зіставляють із діаметрами дерев, зазначеними в перелікових і нумераційних відомостях. Проте ці відомості містять діаметри на висоті 1,3 метра, а не на рівні пня. Тому для коректного зіставлення діаметри пнів потрібно перерахувати на висоту 1,3 метра.

Водночас зберігається значний розрив між нарахованою та відшкодованою шкодою. Однак ці суми можуть стосуватися порушень різних років, тому їх співвідношення не показує остаточного рівня відшкодування шкоди, нарахованої у звітному році.

У підготовлених ГО «ЛІіС» матеріалах обґрунтовано необхідність нормативно визначеного способу такого перерахунку та єдиних вимог до документування вимірювань. Ці правила потрібні для виявлення й доказування рубки дерев, не призначених до рубки, а також для обґрунтування розміру заподіяної шкоди.

Для розв'язання цієї проблеми ГО «ЛІіС» підготувала та подала проєкт змін до постанов КМУ № 665 і № 575. Проєкт передбачає єдиний спосіб вимірювання діаметрів пнів, вимоги до оформлення результатів і перерахунок діаметрів пнів на висоту 1,3 метра за таблицями «Лісотаксаційного довідника» з урахуванням похибки. Окремо запропоновано врегулювати розрахункове визначення діаметра біля шийки кореня для обчислення шкоди, коли безпосереднє вимірювання пня неможливе, але діаметр дерева на висоті 1,3 метра достовірно встановлено за матеріалами відведення або іншими належними документами.

Мета змін – забезпечити можливість перевіряти вихідні дані та розрахунки, належно доводити рубку дерев, не призначених до рубки, й обґрунтовувати розмір шкоди без її завищення. Ініціатива доповнює пропозицію щодо часткового відновлення державних перевірок: можливість своєчасного контролю має супроводжуватися узгодженими правилами встановлення та документування порушень.

Визначеність законодавства та пропорційність відповідальності

Збільшення кількості правопорушень, за якими провадження направлено до суду, та кількості засуджених осіб супроводжується зростанням залишку нерозглянутих проваджень. Це показує, що позитивні зміни окремих показників ще не означають поліпшення реагування загалом. Для пояснення цієї ситуації потрібен окремий

аналіз тривалості розгляду справ і причин їх незавершення.

У межах роботи над удосконаленням законодавства ГО «ЛІіС» підготувала та направила до Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу проєкт закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення відповідальності за порушення лісового законодавства». Організація звернулася з проханням підтримати ініціативу та сприяти внесенню законопроєкту на розгляд парламенту. На момент підготовки звіту інформації про результати розгляду звернення немає. Мета цих пропозицій – чіткіше визначити підстави відповідальності, зробити її пропорційною тяжкості порушення та стимулювати добровільне відшкодування шкоди.

Законопроєкт передбачає зміни до КУпАП, Кримінального та Лісового кодексів України, а також Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища». Основні пропозиції – розмежувати незаконні самовільні та незаконні лісогосподарські рубки, поєднати підвищення штрафів із переглядом порогів шкоди для розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності, зокрема на територіях ПЗФ. Також запропоновано переглянути підходи до обчислення шкоди та запровадити стимули для її добровільного відшкодування.

Інші положення стосуються розширення повноважень посадових осіб лісової охорони комунальних та інших постійних лісокористувачів щодо складання протоколів і розгляду справ про адміністративні правопорушення, щорічної публічної звітності постійних лісокористувачів та органу державного екологічного контролю, а також оприлюднення спеціальних дозволів і документів, на підставі яких їх видано.

Це п’ятий щорічний звіт ГО «ЛІіС» про офіційно задокументовані незаконні рубки в Україні. Щорічний аналіз дає змогу простежувати не лише зміни показників, а й повторювані проблеми обліку порушень та реагування на них. Пропозиції організації спрямовані на подолання цих проблем: підвищення відкритості даних про ліси та лісокористувачів, запровадження єдиної звітності, посилення незалежного державного контролю, належне документування порушень та вдосконалення відповідальності. Їхня спільна мета – забезпечити дієве реагування на незаконні рубки та відшкодування завданої шкоди.

ВИСНОВКИ

1. В Україні відсутній єдиний міжвідомчий облік незаконних рубок, який охоплював би всіх лісокористувачів і власників лісів. Немає також актуального відкритого переліку цих суб'єктів із відомостями про площі та розташування їхніх лісів, необхідного для визначення повноти охоплення звітністю. Збір відомостей за 2025 рік підтвердив фрагментарність звітності та відсутність узгодженого підходу до подання кількості випадків, обсягів деревини, нарахованої шкоди й відшкодування.

2. За зібраними офіційними даними за 2025 рік задокументовано 5 629 випадків незаконних рубок із сумарним обсягом деревини 52,41 тис. м³. Цей обсяг становить приблизно 0,37% легальної заготівлі, але не відображає частки всіх фактичних незаконних рубок. На ліси сфери управління Держлісагентства припало 49,43 тис. м³, або 94,3% загального задокументованого обсягу. Найбільші обсяги за всіма охопленими категоріями лісокористувачів зафіксовано у Харківській, Житомирській, Київській, Рівненській та Закарпатській областях.

3. У 2025 році задокументований обсяг незаконних рубок у лісах сфери управління Держлісагентства зріс порівняно з 2024 роком приблизно на 44%. Збільшення зафіксовано у 14 областях, зменшення – у 9. Найбільший абсолютний приріст припав на Харківську, Київську та Рівненську області. За всіма охопленими категоріями лісокористувачів сумарний обсяг збільшився на 32,2%. Зміни задокументованих обсягів можуть відображати як зміни самих порушень, так і їх виявлення, обліку та охоплення даними.

4. Нарахована шкода становила 1,363 млрд грн, а відшкодована сума – 12,03 млн грн, або 0,88% нарахованої. Особливо значним є розрив на територіях ПЗФ: у лісах ДП «Ліси України» на них припало 547,3 млн грн нарахованої шкоди, тоді як відшкодовано лише 61,3 тис. грн – приблизно 0,01%. Ці результати підкреслюють необхідність посилення роботи з обґрунтування, стягнення та обліку відшкодування шкоди.

5. У 2025 році кількість правопорушень за ст. 246 КК України, за якими провадження направлено до суду, зросла з 600 до 721, а кількість засуджених осіб – із 627 до 693. Водночас залишок нерозглянутих судових проваджень збільшився із 747 до 869 і становив 54,3% усіх проваджень, що перебували на розгляді. Окремою проблемою залишається встановлення осіб, які вчинили рубки: за звітністю ДП «Ліси України», 94,2% задокументованого обсягу незаконно заготовленої деревини припало на рубки, за якими порушників не встановлено.

6. Для вдосконалення протидії незаконним рубкам необхідно підвищити відкритість картографічних і кадастрових даних про ліси та відомостей про лісокористувачів, запровадити єдину обов'язкову публічну звітність і частково відновити незалежні державні перевірки з урахуванням безпекових вимог. Ці заходи мають поєднуватися з єдиними правилами вимірювань для встановлення відповідності рубок матеріалам відведення та обчислення шкоди,

вдосконаленням законодавства про відповідальність і узгодженням даних про рух справ та виконання рішень.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Забезпечити відкриття картографічних матеріалів про ліси, доступ до яких обмежено через воєнний стан, з урахуванням обґрунтованих безпекових обмежень, та ведення лісового кадастру в ГІС-форматі. Оприлюднювати й регулярно оновлювати дані про постійних лісокористувачів і власників лісів у машиночитаному форматі, забезпечивши їх зіставлення з просторовими даними про ліси. Зазначати ідентифікаційні коди, форму власності та підпорядкування, площі й розташування лісів, зв'язки між підприємствами та підрозділами, відомості про реорганізацію і передання земель. Визначити відповідальні органи, джерела даних і порядок оновлення.

2. Запровадити обов'язкову уніфіковану адміністративну звітність про незаконні рубки на основі розробленого ГО «ЛІіС» проєкту форми. Забезпечити електронне подання, щоквартальне звітування, річне уточнення й оприлюднення даних у машиночитаному форматі. Установити правила визначення показників, позначення відсутніх даних, перевірки підсумків і недопущення подвійного обліку показників підприємств та їхніх підрозділів.

3. Частково відновити планові та позапланові заходи державного екологічного контролю за постійними лісокористувачами шляхом внесення цільового винятку до постанови КМУ № 303 для 13 областей, визначених у зверненні ГО «ЛІіС». Можливість проведення перевірок визначати за розташуванням лісових ділянок, а не за юридичною адресою підприємства чи філії, з дотриманням установлених процедур і вимог безпеки. Забезпечити незалежність контролю та розмежування господарських, регуляторних і контрольних функцій.

4. Нормативно врегулювати вимірювання діаметрів пнів, документування результатів і перерахунок діаметрів для встановлення відповідності зрубаних дерев матеріалам відведення лісосік та обчислення шкоди. Опрацювати поданий ГО «ЛІіС» проєкт змін до постанов КМУ № 665 і № 575, зокрема правила перерахунку діаметрів пнів на висоту 1,3 метра та врахування похибки. Передбачити розрахункове визначення діаметра біля шийки кореня, коли безпосереднє вимірювання пня неможливе, але діаметр дерева на висоті 1,3 метра достовірно встановлено за належними документами.

5. Узгодити обмін даними між лісокористувачами, органами контролю, органами досудового розслідування, прокуратурою, судами та органами виконання рішень. Забезпечити відстеження реагування від документування порушення до виконання рішення та фактичного відшкодування шкоди. Окремо обліковувати нараховану шкоду, суми, заявлені до стягнення та присуджені судом, фактично відшкодовані кошти, а також накладені й сплачені штрафи, розмежовуючи відповідні звітні періоди.

6. Удосконалити законодавство про відповідальність за порушення лісового

законодавства з урахуванням пропозицій підготовленого ГО «ЛІіС» законопроєкту, направленого до парламентського комітету. Чітко розмежувати незаконні самовільні та незаконні лісогосподарські рубки. Перегляд штрафів поєднати з переглядом порогів шкоди для розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності, зокрема на територіях ПЗФ. Передбачити стимули для добровільного відшкодування шкоди, розширення повноважень лісової охорони та вимоги щодо публічної звітності й оприлюднення дозвільних документів.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Обсяги незаконних рубок, задокументованих лісокористувачами України у 2019-2021 рр. (на підставі публічних запитів): Аналітичний звіт / ГО «Лісові ініціативи і суспільство»; Н.І.Капля, Д.Ю.Карабчук, Н.С. Стрямець, та ін. – Проєкт Лісової служби США «Боротьба із незаконними рубками в Україні». – Л., 2022 – 163 с. https://forestcom.org.ua/uk/news-post/obsyagi-nezakonnih-rubok-u-2019-2021-rokah

2. Обсяги незаконних рубок, задокументованих лісокористувачами України у 2022 р. (на підставі публічних запитів): Аналітичний звіт / ГО «Лісові ініціативи і суспільство»; Н.І.Капля, Д.Ю.Карабчук, та ін. – Проєкт Лісової служби США «Боротьба із незаконними рубками в Україні». – Л., 2023 – 56 с. https://forestcom.org.ua/uk/news-post/illegal-logging-ukraine-2022-analytical-report

3. Обсяги незаконних рубок, задокументованих лісокористувачами України у 2023 р. (на підставі публічних запитів): Аналітичний звіт / ГО «Лісові ініціативи і суспільство»; Н.І.Капля, Д.Ю.Карабчук, та ін. – Проєкт Лісової служби США «Боротьба із незаконними рубками в Україні». – Л., 2024 – 65 с. https://forestcom.org.ua/news-post/illegal-logging-ukraine-2023-according-forest-users-data-analytical-report

4. Звіт про обсяги офіційно задокументованих незаконних рубок у лісах України у 2024 році / ГО "Лісові ініціативи і суспільство" ; Н. І. Капля, Д. Ю. Карабчук, Т. С. Пивовар. – Л., 2025. – 57 с.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. №665 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу внаслідок незаконного вирубування та пошкодження дерев, чагарників, лісових культур і сіянців». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/665-2008-%D0%BF#Text

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2022 р. №575 «Про затвердження спеціальних такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної територіям та об’єктам природно-заповідного фонду незаконною рубкою, пошкодженням та знищенням дерев і чагарників». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/575-2022-%D0%BF#Text

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2022-%D0%BF#Text

9. Публічний звіт голови Державного агентства лісових ресурсів України за 2024 рік. https://forest.gov.ua/agentstvo/komunikaciyi-z-gromadskistyu/publichni-zviti-derzhlisagentstva/publichnyi-zvit-holovy-derzhavnoho-ahentstva-lisovykh-resursiv-

ukrainy-za-2024-rik

10. Публічний звіт голови Державного агентства лісових ресурсів України за 2025 рік. https://forest.gov.ua/agentstvo/komunikaciyi-z-gromadskistyu/publichni-zviti-derzhlisagentstva/publichnyi-zvit-holovy-derzhavnoho-ahentstva-lisovykh-resursiv-ukrainy-za-2025-rik

11. Статистична інформація: Заготівля деревини по регіонах (2000-2025) https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/sg/sgo.html

12. Удосконалення кримінальної відповідальності ст. 246 КК України «Незаконна порубка лісу» https://forestcom.org.ua/uk/news-post/improving-criminal-liability-under-article-246-criminal-code-ukraine-ua

13. Як (не)просувається процес затвердження уніфікованої форми звітності про незаконні рубки https://forestcom.org.ua/uk/news-post/tri-vidomstva-zhodnogo-rishennya

ДОДАТКИ

Додаток 1. Дані про незаконні рубки за 2025 рік за лісокористувачами

№	Область	Відомство / категорія	Назва лісокористувача	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Кількість випадків незаконних рубок	Нарахована шкода, тис. грн
1	Разом	Держлісагентство	ДП "Ліси України" разом	44 858	4 876	1 039 999,7
2	Київська	Держлісагентство	Дніпровсько-Тетерівське ЛМГ	0	0	0
3	Закарпатська	Держлісагентство	НПП "Зачарований край"	0	0	0
4	Львівська	Держлісагентство	НПП "Сколівські Бескиди"	2	1	97
5	Львівська	Держлісагентство	НПП "Бойківщина"	5	2	874,3
6	Івано-Франківська	Держлісагентство	НПП "Галицький"	24	4	76,1
7	Хмельницька	Держлісагентство	НПП "Мале Полісся"	0	0	0
8	Волинська	Держлісагентство	НПП "Шацький"	10,5	3	3 246,6
9	Івано-Франківська	Держлісагентство	УкрНДІгірліс	0	0	0
10	Вінницька. Київська. Луганська. Донецька. Чернігівська. Херсонська. Харківська. Кіровоградська	Держлісагентство	УкрНДІЛГА	916	50	25 553,8
11	Вінницька	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	79	30	1 940,7
12	Волинська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	1 172	705	30 759,4
13	Дніпропетровська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	3 767	397	130 629
14	Донецька	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	1 039	12	18 878,2
15	Житомирська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	6 310	387	125 724,3
16	Закарпатська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	4 057	395	87 774,5
17	Запорізька	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	16	1	294
18	Івано-Франківська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	1 522	284	98 986,6
19	Київська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	1 752	267	25 005,7

№	Область	Відомство / категорія	Назва лісокористувача	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Кількість випадків незаконних рубок	Нарахована шкода, тис. грн
20	Кіровоградська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	977	45	15 788,1
21	Львівська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	1 172	171	19 283
22	Миколаївська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	342	121	13 045,9
23	Одеська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	697	97	17 194,9
24	Полтавська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	1 244	237	35 480,1
25	Рівненська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	5 024	837	112 575,6
26	Сумська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	762	74	17 945,4
27	Тернопільська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	127	52	1 561,2
28	Харківська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	13 024	600	206 836,2
29	Херсонська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	27	10	413,8
30	Хмельницька	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	60	31	2 969,3
31	Черкаська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	45	31	655,5
32	Чернівецька	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	1 332	66	71 481,4
33	Чернігівська	Держлісагентство	ДП "Ліси України" (філії)	311	26	4 776,9
34	Львівська	Комунальні	ОКС ЛГП "Галсільліс"	465,7	65	16 290
35	Чернівецька	Мінекономіки	НПП «Хотинський»	н/д	1	111,4064
36	Рівненська	Мінекономіки	НПП «Дермансько-Острозький»	н/д	2	5,965075
37	Закарпатська	Мінекономіки	НПП «Синевир»	0	2	44,406
38	Тернопільська	Мінекономіки	ПЗ «Медобори»	4,888	7	318,808
39	Київська	МОН	ВП НУБіП України «Боярська ЛДС»	н/д	5	н/д
40	Хмельницька	Мінекономіки	НПП «Подільські Товтри»	0,02	1	2,5424
41	Львівська	Міноборони	ДП «Мостиське військове лісництво»	0	0	0
42	Херсонська	Мінекономіки	НПП «Нижньодніпровський»	0	0	0
43	Одеська	ДСНС	Мобільний рятувальний центр «Одеса» ДСНС	0	0	0

№	Область	Відомство / категорія	Назва лісокористувача	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Кількість випадків незаконних рубок	Нарахована шкода, тис. грн
44	Чернівецька	Мінекономіки	НПП «Вижницький»	54,92	4	2 512,5856
45	Київська	Державне агентство України з управління зоною відчуження	ЧРЕБЗ (Чорнобильський заповідник)	н/д	15	н/д
46	Закарпатська	МОН	Закарпатський лісотехнічний фаховий коледж	0	0	0
47	Донецька	Укрзалізниця	Бахмутська дистанція захисних лісонасаджень (Донецька залізниця)	32,13	5	288,86895
48	Вінницька	Мінекономіки	НПП «Кармелюкове Поділля»	0	0	0
49	Волинська	Мінекономіки	Черемський ПЗ	0	0	0
50	Волинська. Рівненська	Міноборони	ДП «Волинський військовий лісгосп»	210,16	43	11 285,67806
51	Харківська	Міносвіти	ДБТУ	24	2	н/д
52	Донецька	Мінекономіки	НПП «Святі Гори»	1 024	21	114 083,2837
53	Запорізька	Мінкультури	Національний заповідник «Хортиця»	0	0	0
54	Рівненська	Комунальні	СВСК "Селянський ліс"	1,93	1	49,50605
55	Київська	Держлісагентство	ДП "Клавдієвська ЛС"	9,335	5	138,86
56	Харківська	Мінекономіки	НПП "Гомільшанські ліси"	96,312	25	12 509,661
57	Сумська	Комунальні	ОКАП «СУМИОБЛАГРОЛІС»	254,54	28	13 926,759
58	Вінницька	Комунальні	ВОКСЛП "Віноблагроліс"	28,8	12	788,672
59	Чернігівська	Міноборони	ДП "Чернігівський військовий лісгосп"	82	2	1 522,97616

№	Область	Відомство / категорія	Назва лісокористувача	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Кількість випадків незаконних рубок	Нарахована шкода, тис. грн
60	Чернігівська	Комунальні	РКСЛП «Корюківкаліс»	0	0	0
61	Чернігівська	Комунальні	Чернігівоблагроліс	216,26	12	2 143,8
62	Чернівецька	Мінекономіки	Черемоський НПП	0	0	0
63	Житомирська	Комунальні	ДП «Пулинський лісгосп АПК»	372	3	5 296,08
64	Волинська	Мінекономіки	НПП "Прип'ять-стохід"	0	0	0
65	Волинська	Мінекономіки	Ківерцівський НПП "Цуманська пуща"	н/д	28	99 252,1
66	Волинська	МОН	Професійно-технічне училище № 22 смт Луків.	0	0	0
67	Вінницька	Держлісагентство	ДП «Вінницька лісова науково-дослідна станція»	2,1	8	18,027
68	Дніпропетровська	Мінекономіки	ПЗ "Дніпровсько-Орільський"	н/д	4	0,829409
69	Донецька	Комунальні	КП «Компанія «Вода Донбасу»	н/д	2	1 061,44223
70	Закарпатська	Мінекономіки	Ужанський НПП	0,304	2	382,81672
71	Закарпатська	Мінекономіки	Карпатський біосферний заповідник	10,87	2	1 168,182
72	Івано-Франківська	Мінекономіки	НПП «Гуцульщина»	8,32	4	410,536
73	Івано-Франківська	Мінекономіки	НПП «Верховинський»	0	0	н/д
74	Івано-Франківська	Мінекономіки	Карпатський НПП	45,66	4	5 764,64048
75	Івано-Франківська	Мінекономіки	ПЗ «Горгани»	0	1	1,6
76	Київська	Держлісагентство	ДП «СЛП «Київоблагроліс»	3 611	24	н/д
77	Кілька областей	Укрзалізниця	РФ «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця»	н/д	129	н/д

№	Область	Відомство / категорія	Назва лісокористувача	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Кількість випадків незаконних рубок	Нарахована шкода, тис. грн
78	Усі області	Укрзалізниця	АТ «Укрзалізниця», разом	32,13	281	288,86895
79	м. Київ	Мінекономіки	НПП «Голосіївський»	0	0	н/д
80	Кіровоградська	Держлісагентство	ДСДЛ центр «Веселі Боковеньки»	0	0	0
81	Львівська	Мінекономіки	НПП «Північне Поділля»	н/д	1	1 104,7792
82	Львівська	Мінекономіки	Яворівський НПП	7,8	5	561,68745
83	Львівська	МОН	Ботанічний сад НЛТУ України	0	0	н/д
84	Львівська	Міноборони	ДП «Сколівський військовий лісгосп»	12,178	37	112,04063
85	Львівська	Міноборони	ДП «Магерівський військовий лісгосп»	19,336	39	690,67967
86	Миколаївська	Мінекономіки	ПЗ «Єланецький степ»	0	0	н/д
87	Миколаївська	Мінекономіки	НПП «Бузький Гард»	н/д	1	31,40915
88	Одеська	Мінекономіки	НПП «Куяльницький»	0	0	н/д
89	Полтавська	Мінекономіки	Хорольський ботанічний сад	0	0	н/д
90	Рівненська	Мінекономіки	Рівненський ПЗ	11,22	2	1 248,5058
91	Рівненська	Кооперативні	ССК «Діброва»	н/д	0	н/д
92	Сумська	Мінекономіки	Гетьманський НПП	н/д	1	305,648
93	Тернопільська	Мінекономіки	НПП «Дністровський каньйон»	0	0	н/д
94	Харківська	Держлісагентство	Харківська науково-дослідна станція	886	37	25 184,501
95	Черкаська	Комунальні	СКП «Райліс»	0	0	н/д
96	Черкаська	Комунальні	Монастирищенське КСЛГП	2,5	2	57,85985
97	Черкаська	Мінекономіки	НПП «Холодний Яр»	н/д	2	н/д

№	Область	Відомство / категорія	Назва лісокористувача	Обсяг незаконно заготовленої деревини, м³	Кількість випадків незаконних рубок	Нарахована шкода, тис. грн
98	Чернігівська	Держлісагентство	Новгород-Сіверська дослідна станція	19	1	212,4

Включено всі 98 рядків вихідного файлу в початковому порядку, незалежно від позначок включення до аналізу. «Н/д» означає відсутність даних, а не нуль. Числові значення збережено без зміни.

Додаток 2. Узагальнені результати про незаконні рубки за областями (для лісів підпорядкованих Держлісагентству) за 2023 - 2025 рр.

	2023		2024		2025	
Область	Кількість випадків незаконних рубок, шт	об'єм, куб. м	Кількість випадків незаконних рубок, шт	об'єм, куб. м	Кількість випадків незаконних рубок, шт	об'єм, куб. м
Вінницька	57	86	41	80	38	81,1
Волинська	538	649	505	982	708	1182,5
Дніпропетровська	258	2702	447	4188	397	3767
Донецька	17	497	33	2883	12	1039
Житомирська	295	3838	388	8018	387	6310
Закарпатська	427	2363	237	2679	395	4057
Запорізька	76	1979	6	49	1	16
Івано-Франківська	257	425,4	244	1433	288	1546
Київська	215	1518,8	218	1026	296	5372,335
Кіровоградська	55	225	51	392	45	977
Львівська	260	2863	255	1268	174	1179
Миколаївська	86	284	98	364	121	342
Одеська	53	341	74	289	97	697
Полтавська	311	1160	347	1241	237	1244
Рівненська	630	1030	722	1131	837	5024
Сумська	86	274	103	267	74	762
Тернопільська	74	123	47	222	52	127
Харківська	516	6993,7	650	6813	637	13910
Херсонська	3	11	10	58	10	27
Хмельницька	66	78	27	30	31	60

Черкаська	55	35	42	343	31	45
Чернівецька	76	951	36	336	66	1332
Чернігівська	33	111,9	19	226	27	330
Разом	**4444**	**28538,8**	**4620**	**34349**	**4961**	**49426,935**

Додаток 3. Уніфікована форма звітності для лісокористувачів про обсяги незаконних рубок (проєкт)

Номер за порядком	Назва підприємства	Розрахункові кількісні показники щодо незаконних рубок												Кількість адміністративних справ	Кількість кримінальних справ	Справи передані до суду		Справи ствердно розглянуті судом					Показники виконання ДВС рішень судів	Відшкодовано без рішень судів	
		виявлені лісовою охороною			виявлені ДЕІ			виявлені правоохоронними органами			у т.ч. із невиявленими порушниками					адміністративні/ № справи	кримінальні/ № справи	кількість справ/ № справи	%	присуджений обсяг відшкодування,	%	кількість справ	стягнуто шкоди, тис. грн.	кількість випадків	тис. грн.
		кількість	об'єм, куб. м	розмір шкоди, тис. грн.	Кількість	об'єм, куб. м	розмір шкоди, тис. грн.	кількість	об'єм, куб. м	розмір шкоди, тис. грн.	випадків	об'єм, куб. м	розмір шкоди, тис. грн.												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1																									
2																									
3																									
4																									
Разом за період																									